

**Parlamentarny Zespół
ds. Rozwiązywania
Problemów Uzależnień**

Sprawozdanie

XI Posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień

18.10.2016 r.

W posiedzeniu, którego przedmiotem były: *Pomoc społeczna oraz readaptacja społeczna osób uzależnionych* wzięli udział: poseł **Małgorzata Zwiercan (WiS)** - przewodnicząca zespołu, poseł **Stefan Romecki (Kukiz'15)**, a także zaproszeni goście: **Krystyna Wyrwicka** – dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, **Marta Gramała** – specjalista w Wydziale ds. Narodowego Programu Zdrowia w Departamencie Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia, **Dagmara Lebiecka** – specjalista w Wydziale ds. Narodowego Programu Zdrowia w Departamencie Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia, **Tomasz Białas** - dyrektor Departamentu Nadzoru nad Środkami Zastępczymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, **Katarzyna Żylińska** – główny specjalista Działu Lecznictwa i Certyfikacji Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, **Jacek Kasprzak** – dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Czarnym Borze, **Paweł Kołakowski** – dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, **Jacek Charmast** – prezes stowarzyszenia Jump 93, **Marek Grondas** – pełnomocnik Zarządu Głównego Stowarzyszenia MONAR ds. Leczenia, Terapii i Rehabilitacji, **Agnieszka Litwa – Janowska** – przewodnicząca Rady Superwizorów Psychoterapii Uzależnień, **Janusz Zimak** – Warszawskie Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”, Fundacja na rzecz Zapobiegania Narkomanii MARATON, **Czesław Przystawa** – asystent posła Janusza Sanockiego, **Wojciech Trybocki** – asystent posła Kornelii Wróblewskiej, **Piotr Szypiorowski** – asystent przewodniczącej Zespołu.

Podczas posiedzenia zespołu przedstawiono opinie **Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii** oraz **Stowarzyszenia Jump'93**, dotyczące przedmiotu posiedzenia.

W kolejnej części posiedzenia, do zaprezentowanych treści odnieśli się: **Krystyna Wyrwicka, Marek Grondas, Jacek Kasprzak, Agnieszka Litwa-Janowska, Wojciech Trybocki**.

W następstwie przedstawionych informacji i opinii, a także dyskusji podczas posiedzenia zespołu wyprowadzono następujące wnioski:

- Osoby uzależnione, kończące terapię, niezależnie od rodzaju substancji uzależniającej charakteryzują się zróżnicowanymi potrzebami postrehabilitacyjnymi. Istotne jest dążenie do indywidualizowania dostępnych ofert.
- Kluczowe dla efektywnej terapii uzależnienia oraz postrehabilitacji jest tworzenie przestrzeni prawnej i organizacyjnej, służącej pracy socjalnej i terapeutycznej ze środowiskiem osoby uzależnionej.
- Skuteczna postrehabilitacja jest uwarunkowana zapewnieniem instytucjonalnej koordynacji działań z zakresu polityki zdrowotnej i społecznej. Zsynchronizowanie działań podejmowanych na rzecz osoby uzależnionej i jej powrotu do środowiska jest w obecnym systemie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom elementem działającym niepoprawnie i nieskutecznie. Brak kompleksowości przekłada się na niską efektywność oddziaływań.
- Zasadniczym wyzwaniem w dziedzinie pomocy postrehabilitacyjnej osobom uzależnionym jest zintegrowanie oferty dotowanej ze środków pomocy społecznej i świadczeń gwarantowanych, finansowanych ze środków publicznych.
- Istotną przeszkodą w korzystaniu z oferty pomocowej samorządów przez osoby uzależnione, w procesie postrehabilitacji jest „rejonizacja” świadczonych usług. Pacjenci uzależnieni z przyczyn charakterystycznych dla ich problemu, przebywają często w innych miejscach, niż wykazywanych, jako pobyt stały. Nie mają tym samym możliwości skorzystania z pomocy w miejscu rzeczywistego pobytu. Jest to czynnik znacznie ograniczający dostępność pomocy.
- Potrzeba reintegracji ze społeczeństwem osób czynnie używających substancji

psychoaktywnych jest tezą wymagającą szczególnej uwagi w polskim systemie przeciwdziałania uzależnieniom i wymaga dalszej analizy.

- Korzystne warunki dla integracji społecznej oferują hostele oraz mieszkania readaptacyjne. Szczególnie te, które lokowane są w większych miejscowościach. Te formy wymagają dalszego rozwoju, ponieważ liczba dostępnych miejsc jest zdecydowanie za mała w stosunku do aktualnych i przewidywanych potrzeb.
- Ważnym instrumentem reintegracji społecznej są instytucjonalne formy aktywizacji zawodowej, rehabilitacji zawodowej, zatrudnienia chronionego i wspomaganego oraz przedsiębiorczości społecznej kierowanej do osób uzależnionych. Te elementy systemu nie działają prawidłowo i nie są w wystarczającym stopniu dostępne.
- Ułatwienie dla systemu pomocy postrehabilitacyjnej stanowiłoby utworzenie centralnej bazy, gromadzącej informacje o dostępnych miejscach w placówkach świadczących tego rodzaju usługi.
- Tworzenie przejrzystego i skutecznego systemu postrehabilitacji wymaga rozwiązania trudności w korzystaniu przez pensjonariuszy hosteli finansowanych przez NFZ ze środków publicznych z innych, niezbędnych dla nich świadczeń ambulatoryjnych, dostępnych w systemie przeciwdziałania uzależnień.

Z poważaniem

/-/ Małgorzata Zwiercan

Przewodnicząca Zespołu